

Cussegl da vischnaunca 11-2013/2016
Seduta dils 11 d'avrel 2014

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 11 d'avrel 2014, allas 20¹⁵- 22¹⁰ uras
en casa communal

Presidi: Flavio Murer

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegl	Christoph Berger
Adrian Bigliel
Edgar Durschei
Rita Huonder-Tenner
Wendelin Jacomet
Jordana Lozza-Desax	Armin Manetsch
Flavio Murer
Adrian Pally
Alfred Spescha
Livio Zanetti
b) Suprastonza
communal	Francestg Cajacob
Madlen Deflorin-Spescha
Iso Mazzetta	Cecilia Maissen
Roger Tuor
c) Referent	Werner Egli	
d) Perstgisas	Armin Berther
Silvio Candinas	Marco Schmed
Rico Tuor
e) Hosps	4 personas	

“Jeu beneventel Vus all’endischavla seduta dalla perioda d’uffeci 2013/2016.
Oz astgein nus en emprema lingia schar informar e silsunter havein nus l’incarica da secussegljar per la finfinala decider la fatschenta principala da questa sera davart l’embellaziun, signalisaziun ed informaziun en vischnaunca.

Gest ensemen cun la fatschenta principala dad oz vi jeu intimar nossa suprastonza cun lur incarica executorica da ponderar sco vischinas e vischins da nossa vischnaunca savessen cun pintgas gestas personalas procurar per in cauld e simpatic beinvegni als hosps ch’entran, stattan en nies vitg ni forsa mo passan nies vitg e nos uclauns. Ei drova bia gadas fetg pauc che croda en egl. Schliats exempels fan denton spert mal agl e sebrischan deplorablamein en pli fetg.

L’informaziun ni era la signaletica duessan la finfinala buca vegnir nezegiadas sco muossavias da sortida d’urgenza tenor il motto „Co vegn jeu da scappar il pli spert da cheu “.

Tenor mei val’ei ussa dad entscheiver en in cantun e dar il colorit necessari a nossa vischnaunca.

Dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca dalla perioda d’uffeci 2013/2016 han ils suandonts vischins bandunau il terrester. Cun in bien patratg lein nus seregurdar da Gieri Albin-Seglio da Scaletta, naschius ils 24 d’october 1943 e morts ils 13 da mars 2014; Anna Jacomet-Cathomas da Latis, naschida ils 3 da zercladur 1937 e morta ils 19 da mars 2014 e Valentin Huonder-Jacomet da Latis, naschius ils 7 da mars 1925 e morts ils 23 da mars 2014. Els ruaussien en pasch.

Cun grond plascher astgel jeu comunicar dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca treis naschientschas. Luana Dias Nogueira, Nikolas Ardes e Devin Müller senumnan nos novs vischins. Ad els in cordial beinvegni ed als loschs geniturs nossa cordiala gratulaziun oravontut a cussegljer Armin Manetsch il bab da Devin.”

Tractandas:

1. Protocols nr. 9- e 10-2013/2016
2. Colligiazion dil traffic Sedrun – Caschinutta cun il tunnel da via digl
Alpsu: Moziun (moziun nr. 2-2013/2016)
3. Embellaziun, signalisaziun ed informaziun
(messadi nr. 11-2013/2016)
4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 11-2013/2016

Seduta dils 11 d'avrel 2014

1. Protocols nr. 9- e 10-2013/2016

President dil cussegl da vischnaunca

Ils protocols ein vegni tarmess tier per posiziun. Enteifer ils tschun dis fixai ei vegniu inoltrau neginas objecziuns da muntada.

Ils protocols nr. 9-2013/2016 dalla seduta dils 24 da schaner 2014 a Sedrun ed il protocol nr. 10-2013/2016 dalla seduta dils 21 da fevrer 2014 vegnan approvai senza midadas.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 11-2013/2016

Seduta dils 11 d'avrel 2014

2. Colligiazion dil traffic Sedrun – Caschinutta cun il tunnel da via digl Alpsu: Moziun (moziun nr. 2-2013/2016)

President dil cussegl da vischnaunca

Ei vegn desistiu da dar liber la discussiun el senn digl art. 41 al. 3 dil regulativ da fatschentas.

Votaziun

Cun 10 encunter 1 vusch accepta il cussegl da vischnaunca la moziun per ina colligiazion dil traffic Sedrun – Caschinutta cun il tunnel da via digl Alpsu.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

3. Embellaziun, signalisaziun ed informaziun (messadi nr. 11-2013/2016)

Suprastonza communal

A basa dil messadi nr. 11-2013/2016 presenta il president communal la fatschenta. En special menziunescha el il fatg ch'ei ha duvrau liung temps entochen ch'igl ei stau pusseivel da suttametter al cussegl da vischnaunca quei project. Per la presentaziun dils detagls supplichescha el da surdar il plaid al meinaproject Werner Egli. Werner Egli declara la fatschenta a basa dil rapport ch'ei aschuntaus al messadi.

Discussiun davart la debatta d'entrada

Cussegl da vischnaunca

La sligiazion tenor il concept da Werner Egli vegn beneventada. Cun quei ch'ei pertuca era vias cantunalas vulan ins saver tgei ch'il cantun manegia da quellas dil concept previu?

A vesta dils cuosts ei era vegniu fatg ponderaziuns da remetter la fatschenta alla suprastonza communal. Tonpli che la vischnaunca ha ina gronda infrastruttura che pretenda da vegnir mantenida e che vegn a basignar ina gronda summa da daners. Il concept preveda denton era fetg buns elements, numnadamein il fatg che la staziun sco punct central dil traffic public duei era survir sco punct da sortida per l'etica da signalisaziun. Ina buna part dils viagiaturs cul tren ha per franc era interess da veser il vitg da Mustér. Ch'ins desista da tablas d'informaziun electronicas ei in ulteriur aspect positiv. Medemamein para igl element cun las bandieras che sa vegnir sviluppaus vinavon dad esser in bien element dil concept. A vesta dil fatg ch'ins ei promts d'impunder grondas summas per studis vid tunnels da vias che setschentan il pli probabel en truchet, fa ei senn da perseguitar e sustener il project presentau, per quei che quellas investiziuns portan valetas restontas pil futur da nossa vischnaunca.

Suprastonza communal

Ins ha discussiunau treis variantas cugl uffeci da construcziun bassa e la polizia cantunala. Sin fundament da quels discuors ein ins seconcentraus sin ina varianta ch'ei vegnida discussiunada a Glion. La sligiazion suttamessa al cussegl riguarda las objecziuns vegnidas fatgas a caschun dils dus discuors.

Cusseglia Livio Zanetti

Ei satisfatgs dil concept presentau. El beneventa il concept presentau che ademplescha igl intent da sia moziun. Bein ei la summa prevedida empau aulta, denton setracta ei tier la signaletica buca mo d'in project, mobein d'ina filosofia.

Discussiun da detagl

Cussegl da vischnaunca

Il concept vegn generalmein beneventaus. In fatg che disturba ein las petgas previdas all'entrada dalla staziun ed el contuorn dalla scala che meina si el vitg. Quellas petgas han per consequenza che la ladezia dalla Via dalla Staziun vegn sin quei tschancun reducida sin 5.40 m. Per ina via ch'ei access tier la zona da mistregn ed ulteriurs menaschis da mistregn munta quei ina grevezia, perquei che la pusseivladad da s'entupar sin quei tschancun vegn engreviada. Ulteriuramein muntan quellas petgas ina grevezia per la rumida da neiv.

En connex cun Enjoy Switzerland ei vegniu mess a disposiziun ina summa da frs. 65'000.-- per la signalisaziun. Quella summa ei buca cuntenida el messadi resp. el rapport concepziunal. Positiv ei ch'ins vul risguardar l'entira vischnaunca el concept. Il fatg ch'ins vul sligiar 4 parcadis alla staziun duess a vesta dalla munconza da parcadis vegnir reponderaus. En tgei temps eis ei previu da realisar il concept?

Cumparegliau cun autras staziuns ei la situaziun da spazi alla staziun da Mustér luxuriosa. Paucas staziuns disponan d'in aschi grond spazi. Era il fatg ch'ins fa diever dil plaz sut il tetg dalla staziun sco garascha giustifichescha senz'auter la construcziun dallas petgas. Ils parcadis che surveschan oz sco parcadis a cuort termin savessen era vegnir transferi en in auter liug ella proxima vischinonza.

Co secumportan las petgas da crap cun la segirtad da traffic la notg ni d'aura grischas? Tgei filosofia ei vegnida persequitada en connex cul diever dil romontsch?

Suprastonza communal

Alla staziun han ins en connex cun l'informaziun encuretgh sligiazions co augmentar la segirtad pils pedunzs. Per saver inszenar il plaz eis ei impurtont da quietar il traffic. Tonpli che biaras persunas s'entaupan alla staziun el decuors dil di. Igl ei semussau che la sligiazion cun las petgas ei la varianta la pli favoreivla. Pigl auter setracta ei cheu mo d'in cuort tschancun ed igl ei pusseivel da s'entupar senza difficultads avon e suenter il spazi cun las petgas. Pertuccont la segirtad da traffic eis ei previu d'equipar las petgas cun reflecturs, aschia che quellas ein era veseivlas la notg ni en cass da schliat'aura.

Dil project Enjoy Switzerland ein aunc frs. 29'000.-- a disposiziun. Quella summa ei buca risguardada pil concept etica da signalisaziun e duei star a disposiziun per autras mesiras d'embellaziun cun fluras etc.

Il diember da parcadis avon maun ei limitaus e perquei fa ei mal da desister da mintga parcadi. Tiel concept avon maun setracta ei denton d'in project che duei dar ina cumparsa unica all'entira vischnaunca. Per saver contonscher quellas finamiras eis ei giustificau da desister da quels quater parcadis.

Cun excepziun dil viadi tier la Claustra ein ins setenius vid il lungatg romontsch, quei era cun far diever da noziuns che vegnan duvradas generalmein. Ils nums e las descripiuns vegnan completadas cun pictograms che duessen esser capeivels en tuts lungatgs.

Cussegl da vischnaunca

Il tschiel cun las bandieras el vitg fa ina buna cumparsa. Pertgei duei quei tschiel buca pender igl entir temps sur via? Sin las tablas d'informaziun eis ei previu da postar il capricorn Grischun (Grischun vacanzas), pertgei han ins buca fatg diever cheu dallas colurs tgietschen/alv? El quen 2013 ei gia

cunteniu pliras lavurs en connex cun l'embellaziun dil vitg. Da tgei summas setracta ei cheu?

Pertgei less ins buca era gest completar las bandieras cun las colurs dalla vischnaunca – blau/alv – e pertgei eis ei buca risguardau ina summa per quei intent? Igl onn proxim ha liug la fiasta svizra dils chors d'affons ed ei dat aunc autras occurrenzas el vitg ch'ei fagess senn da far diever dallas colurs dalla vischnaunca.

Tgei muntan las colurs ch'ein indicadas el plan che circumscriba il perimeter enteifer il qual il concept etica da signalisaziun duess vegnir realisau? En tgei rama semovan ils cuosts da manteniment?

En connex cun la sanaziun dalla Via Sursilvana ei il post per fermar transparents a Davos-Mustér vegnius sligiaus. Han ins previu da remplazzar quel il proxim temps?

Suprastonza communal

Las autoritads cantunales vegnan a limitar la lubientscha per pender si las bandieras sin in temps da ca. 3 jamnas e quei en connex cun occurrenzas specificas. Denton duein las bandieras far attents ad occurrenzas specialas. Laian ins pendiu las bandieras igl entir temps, va igl aspect dalla singularitad a piarder.

Igl onn 2013 ei vegniu impundiu per la planisaziun e projectaziun signaletica la summa da frs. 61'930.05 ed ina ulteriura summa per differentas lavurs en connex cun l'embellaziun ella dimensiun da frs. 32'372.45.

Muort ils cuosts selai il capricorn da Grischun vacanzas duvran mo en las colurs alv e ner. Quei fatg ei aunc da sclarir definitivamein cun Grischun vacanzas. Medemamein ein era ils cuosts per las bandieras blauas buca risguardai el preventiv da realisaziun.

Ils cuosts da manteniment duessen semover el rom usitau pil manteniment dall'infrastructura turistica. Las tablas d'informaziun vegnan concepidas aschia, che la part cun la scartira selai scumiar senza difficultads. Per colurar igl uoppen cun las colurs dalla vischnaunca ein ins vid tschercar ina sligiazion che lubescha d'emagliar. Cun emagliar savess il cuoz dalla color vegnir augmentaus considerablamein.

Enteifer il spazi mellen duei il concept vegnir realisau en secunda prioritad. Il rudi tgietschen el contuorn dil vitg circumscriba il perimeter enteifer il qual la realisaziun duei succeder sin l'entschatta fenadur 2014. La surfatschas cotschnas indicheschon ils proxims pass suenter la realisaziun enteifer il perimeter mellen.

Cussegl da vischnaunca

Las mesiras per menar il traffic da pedunzs sin la Via Sursilvana savessen caschunar conflicts denter pedunzs e traffic motorisau. Ha igl emagliar las colurs consequenza sils cuosts da produzioni dallas tablas?

Suprastonza communal

Las surfatschas pils pedunzs sin la Via Sursilvana ein da concepir aschia, ch'ellas sesanflan sin medem nivo sco la via. Per quei sto la lingia vegnir concepida sco lingia interrutta, aschia ch'ils automobilists han il dretg da carrar sur la lingia. Igl intent ei da far attents ils automobilists sil conflict cun ils pedunzs, denton senza impedir la pusseivladad e necessitad da s'entupar cun vehichels.

Cussegl da vischnaunca

Cu ei vegn animau da reponderar la sligiazion cun las petgas alla staziun.

Decisiun

Cun 10 encunter 0 vuschs ed 1 abstenziun decida il cussegl da vischnaunca:

- *d'approbar il concept d'embellaziun, signalisaziun ed informaziun da Werner Egli e cunplanisaders;*
- *da conceder in credit da frs. 350'000.-- per la realisaziun dallas mesiras previdas 2014;*
- *da suttametter il credit tenor art. 21, lit. c dalla constituziun communal al referendum facultativ;*
- *da declarar la moziun (M 1-2013/2016) da cusseglier Livio Zanetti cun la realisaziun dil project da signaletica per liquidada.*

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Suprastonza communal

Igl ei vegniu inoltrau neginas damondas a scret.

President dil cussegl da vischnaunca

Cussegliaer Christoph Berger ha inoltrau in postulat concernent meglierar igl access naven dalla staziun da Mustér enviers sid (Raveras e Salaplauna) ed enviers nord (Claustra e Vitg). Il postulat vegn surdaus alla suprastonza communal per prender posiziun.

Plinavon fa el attents alla nova pagina d'internet nua che tut ils documents preparai pil cussegl da vischnaunca vegnan publicai. Suenter che las fatschentas ein vegnidas approbadas entras il cussegl vegnan ils protocols ed ils messadis publicai sin la pagina ch'ei accessibla publicamein.

El fa attents sin entginas occurrenzas – specialmein las presentaziuns dils Movis – che han liug il proxim temps en vischnaunca. Plinavon fa el era attents ad ina reportascha exclusiva davart la claustra da Mustér ch'ei stada publicada denter auter ella "NZZ am Sonntag".

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Flavio Murer

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 28 d'avrel 2014

C:\Users\maissen\Documents\Vischnaunca\Cussegl da vischnaunca\cussegl da vischnaunca 2013-2016\Protocols\Cus0016_11.docx